Dosarul nr. 4r-2874/23 (PIGD: 4-23012632-02-4r-25072023)

D E C I Z I E

06 septembrie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Spoială
Judecători: Denis Băbălău și Igor Chiroșca

examinând în procedură scrisă, în ordine de recurs, recursul avocatului în interesele petiționarului, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06.07.2023, în cauza contravenţională după contestaţia lui Bivol Nicolai (Vicol Nicolae) împotriva încheierii și deciziei ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă:

Prin încheierea ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu din 27 decembrie 2022 a fost sistată examinarea materialului REI-2 nr. 353 din 29.11.2022 la cererile din 14 noiembrie 2022 și 07 decembrie 2023 a apărătorului pretinsei victime Bivol Nicolai (Vicol Nicolae), avocatului Dumtriu Valeriu privind tragerea la răspundere contravenţională a primarului s. Costeşti, raionul Ialoveni, Borta Vasile, în baza art. 313 Cod contravenţional, care, în calitate de agent constatator, nu a pornit și nu a examinat o procedură contravenţională, precum şi nu a remis instanţei de judecată contestaţia depusă, iar prin decizia ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu, nr. 14/50 din 27 decembrie 2022 a fost încetat procesul contravenţional pornit la 29 noiembrie 2022 pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 313 Cod contravenţional din motivul lipsei faptei contravenţionale. Nefiind de acord cu soluţiile adoptate, considerându-le ilegale, Bivol Nicolai (Vicol Nicolae), prin intermediul apărătorului său, avocatului Dumitriu Valeriu, a depus la 19 ianuarie 2023 și, suplimentar, la 29 aprilie 2023 prezenta contestaţie, prin care solicită anularea deciziei ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu, nr. 14/50 din 27 decembrie 2022 și încheierii ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a

Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu din 27 decembrie 2022 a fost sistată examinarea materialului REI-2 nr. 353 din 29.11.2022.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06.07.2023, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația lui Bivol Nicolai (Vicol Nicolae) împotriva deciziei ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu, nr. 14/50 din 27 decembrie 2022, prin care a fost încetat procesul contravenţional pornit la 29 noiembrie 2022 pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 313 Cod contravenţional din motivul lipsei faptei contravenţionale. De asemenea, a fost respinsă ca inadmisibilă contestația lui Bivol Nicolai (Vicol Nicolae) împotriva încheierii ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu din 27 decembrie 2022, prin care a fost sistată examinarea materialului REI-2 nr. 353 din 29.11.2022.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul în interesele petiționarului a înaintat recurs, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06.07.2023 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care contestația să fie admisă.

În motivarea recursului nominalizat, avocatul a invocat faptul că instanţa de fond în mod eronat a stabilit că în acţiunile lui Bortă Vasile lipseşte faptul contravenţiei prevăzute la art.313 Coc contravenţional. în consecinţă, conchidem că instanţa de fond a examinat cauza în mod superficial şi unilateral, fără a da o apreciere obiectivă a tuturor probelor din dosar, adică prezenţei sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăţiei petiționarului. În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că astfel de prezumţii sunt admisibile doar în măsura în care sunt rezonabile, nu prezumă lucruri dificile sau imposibil de probat şi pot fi răsturnate de către persoana interesată (Salabiaku v. Franţa, 07.10.1998, §27). Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenţionale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

În această ordine de idei, reieşind din raţionamentele expuse, apărarea consideră că instanţa de fond în mod nejustificat şi pripit a purces la respingerea contestaţiei, motivând în mod eronat faptul că, la moment sunt examinate de către Judecătoria Hânceşti sediul laloveni, contestaţiile depuse de Bivol Nicolae în privinţa deciziilor luate de către Bortă Vasile în calitate de agent constatator şi nicidecum în calitate de primar, aşa zise circumstanţe invocate de către agentul constatator la emiterea deciziei contestate, or, încheierea contestată a produs consecinţe juridice pentru Bivol Nicolae, aceasta fiind o decizie însensul art.448 Cod contravenţional, în temeiul căruia a fost casat materialul înregistrat în baza sesizărilor petiţionarului-recurent Bivol Nicolae, iar făptuitorul fiind absolvit de pedeapsă.

Or, în speţă s-a constatat incontestabil faptul că, cet.Vasile Bortă, în calitatea sa de Primar al satului Costeşti, r-ul Ialoveni, examenînd contestaţiile depuse pe numele instanţei de judecata competenta, acesta a substiut instanţa de judecată de competenţa căruia era examinarea acestor contestaţii prin prisma art.448 Cod contreavnţional şi a examinat contestaţiile în fond, fiind respinse ca fiind neîntemeiate, astfel la judecarea contestaţiei depuse împotriva deciziei şi încheierii agentului constatator din cadrul CNA, instanţa de fond a trecut cu vederea şi nu s-a pronunţat asupra acestor circumstanţe importantei în coroborare cu probele prezentate de victimă, care indică
direct asupra vinovăţiei petiţionarului. în aceste circumstanţe se denotă faptul că instanţa de fond nu a examinat complet şi obiectiv cauza contravenţională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanţă prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravenţional..

Conform prevederilor art. 464[2] Codul contravențional, *cauza contravenţională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenţionale în instanţa de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenţionale, precum şi solicită părţilor de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin. (2), părţile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va pronunţa o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă. In cazul în care părţile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenţionale în şedinţă publică, instanţa de judecată poate dispune citarea părţilor dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cauza contravenţională în şedinţă publică, iar examinarea cauzei contravenţionale se va desfăşura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanţa de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenţionale în şedinţă publică în cazul în care consideră că, ţinând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravenţională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanţa de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.*

Conform art. 464[3] Codul contravenţional, *soluţionarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă se desfăşoară în termenul şi în condiţiile*

prevăzute la art.454. Hotărârea judecătorească în procedură scrisă se emite în condiţiile art.462. Hotărârea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică părţilor cauzei contravenţionale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod. Instanţa de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător.

Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente.

Agentul constatator, petiționarul și victima au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

Examinând materialele cauzei contravenționale, în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 471 Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

Din materialele dosarului, Colegiul Penal reține că prin încheierea ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu din 27 decembrie 2022 a fost sistată examinarea materialului REI-2 nr. 353 din 29.11.2022 la cererile din 14 noiembrie 2022 și 07 decembrie 2023 a apărătorului pretinsei victime Bivol Nicolai (Vicol Nicolae), avocatului Dumtriu Valeriu privind tragerea la răspundere contravenţională a primarului s. Costeşti, raionul Ialoveni, Borta Vasile, în baza art. 313 Cod contravenţional, care, în calitate de agent constatator, nu a pornit și nu a examinat o procedură contravenţională, precum şi nu a remis instanţei de judecată contestaţia depusă, iar prin decizia ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu, nr. 14/50 din 27 decembrie 2022 a fost încetat procesul contravenţional pornit la 29 noiembrie 2022 pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 313 Cod contravenţional din motivul lipsei faptei contravenționale. Nefiind de acord cu soluţiile adoptate, considerându-le ilegale, Bivol Nicolai (Vicol Nicolae), prin intermediul apărătorului său, avocatului Dumitriu Valeriu, a depus la 19 ianuarie 2023 și, suplimentar, la 29 aprilie 2023 prezenta contestaţie, prin care solicită anularea

deciziei ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu, nr. 14/50 din 27 decembrie 2022 și încheierii ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu din 27 decembrie 2022 a fost sistată examinarea materialului REI-2 nr. 353 din 29.11.2022.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06.07.2023, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația lui Bivol Nicolai (Vicol Nicolae) împotriva deciziei ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu, nr. 14/50 din 27 decembrie 2022, prin care a fost încetat procesul contravenţional pornit la 29 noiembrie 2022 pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 313 Cod contravenţional din motivul lipsei faptei contravenţionale. DE asemenea, a fost respinsă ca inadmisibilă contestația lui Bivol Nicolai (Vicol Nicolae) împotriva încheierii ofiţerului superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu din 27 decembrie 2022, prin care a fost sistată examinarea materialului REI-2 nr. 353 din 29.11.2022.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, pretinsele fapte, pentru care se solicită tragerea la răspundere contravenţională a primarului s. Costeşti, raionul Ialoveni, Borta Vasile, în baza art. 313 Cod contravenţional, la moment sunt examinate de către Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni – cauza contravențională, nr. 4-22185201- 32-5r-16122022 după contestația lui Bivol Nicolai (judecător Victoria Grosu) și cauza contravențională, nr. 4-22185226-32-5r-16122022 după contestația lui Bivol Nicolai (judecător Viorica Alexeeva) – circumstanțe invocate și de către agentul constatator ofiţerul superior de investigaţii pentru cazuri excepţionale a Direcţiei Teritoriale „Centru” a CNA, Malai Eugeniu la emiterea deciziei contestate.

În acest sens, Colegiul penal consideră întemeiată soluția instanței de fond în această parte, or nu poate fi data o dublă apreciere a acelorași circumstanțe de fapt, devreme ce asupra cauzei contravenționale în privința lui Borta Vasile instanța de fond încă nu s-a expus.

Totodată, cu referire la respingerea ca inadmisibilă a contestației în partea ce ține de încheierea privind încetarea examinării materialului, Colegiul penal reconfirmă mențiunile instanței de fond cu privire la faptul că încheierea privind încetarea examinării nu a produs careva consecințe juridice pentru Bivol Nicolai (Vicol Nicolae), aceasta fiind doar un act intern, în temeiul căruia a fost casat

materialul înregistrat în baza sesizărilor ultimului, astfel că nu se constată careva temeiuri de a interveni în soluția instanței de fond inclusiv în această parte.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30)*.

La caz, Colegiul penal relevă că, nu rezistă criticii argumentul recurentului potrivit căruia hotărârea instanței de judecată se limitează la o expunere superficială și abstractă a aspectelor faptice ale cauzei, or se constată că instanța de judecată la examinarea cauzei a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe care au importanță pentru examinarea cauzei, adică a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

Colegiul Penal consideră, că recursul declarat la caz reprezintă de fapt dezacordul recurentului cu aprecierea instanței de judecată, or instanța de recurs consideră aprecierea instanței de fond una clară, certă și bine motivată, iar careva probe și temeiuri de casare a acesteia nu au fost depistate.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de petiționarul Bivol Nicolae și a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06.07.2023.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), 474 Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul avocatului în interesele petiționarului, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06.07.2023 și se menține hotărîrea fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecător Alexandru Spoială

judecător Denis Băbălău

judecător Igor Chiroșca